

— Νὰ φέξεις βραστὸ νερὸ μὲ ποτάσια.

— Άπει ὥρες εἶναι ποὺ φίγω.

— Τότε νὰ φιωνάξεις ἔναν ὑδραυλικό,

Περιμένα νὰ φύγει, συγνοίστηκα ἀμέσως καὶ τρέχω στὸ μαγαζὶ του.

— Μᾶς βιούλωσε ὁ νεροχύτης, τοῦ λέω, ἔλλα.

— Θαρρῶ σὲ λιγάκι.

“Οταν ἡθες, ἀνοιξεις τὸ νεροχύτη κ’ ἔργαλε μὲ τὸ σῆμα τὴν πατασθοῦσα. Μὲ κοίταξε λοξὰ καὶ χαμιογέλασε. “Υπέρφα κάτι μινύτε, κάτι τοῦτα καὶ στὸ τέλος μὲ φιώτησ:

— Τι λέξ, πάλιε τὴν Κηφισιακὴ πανέναν περίπατο;

— Ναί...

Συγφωνήσαμε γιὰ δὲλλα. Τὴν Κηφισιακὴ είπα στὴν κεφὰ μων πὼς θὰ πάι σὲ μὲν ἕαδερφη μων πὸν εἴταιν ὑπηρετοῖα σὲ κάποιο σπίτι. Συναντηθῆκαμε μ’ αὐτὸν στὴν πλατεῖα Κάνιγγος, πήραμε τ’ αὐτοκίνητο καὶ βγήκαμε στὸ Μαρούσι. Άπο κεῖ ἀφοῦ μὲ τράιαρε λουκούμι καὶ νερό, τραβήξαμε γιὰ τὴν Κηφισιακή. Σ’ δὲλλο τὸ δρόμο τρώγαμε στριφέλια καὶ φιστίκια ἀρδαπίκα.

Μὲ κρατοῦσε ἀπὸ τὸ χέρι. Νόμιζα πὼς εἰχ’ ἀφήσαι τὸν κόσμο, πὼς εἶχα πεθάνει καὶ βρισκόμοιν στὸν παράδεισο... Στὴν Κηφισιακὴ καθίσαμε σὲ μὲν μπύρα καὶ πρὸι σηκωνιοῦμε νὰ φίγουμε, γιατὶ εἶχα νυχτώσει, μοῦ λέει:

— Βρὲ Κοινᾶ, τὸ πιστεύεις; οὗτος σήμερα δὲν τόχα καταλέψῃ πὼς εἴμαι φτωχός... Ήπιελα νὰ είμαι πλούσιος.

— Καὶ τὶ θίκανες;

— Θίκανα μὲν κάμαρα νὰ σὲ βάλω μέσα, γιατὶ τώρα δύτοις εἴμαι δὲν μπορῶ. “Έχω μητέρα καὶ τρεῖς αδερφές ποὺ περιμένονται ἀπὸ μὲν.

Καὶ μάλις φτάσαμε στὴν Αθήνα ἔξω ἀπὸ τὸ στιθμὸ Λαυρίου μὲ φωτάει:

— Θέλεις νὰ φύγεις ἀπὸ τὴν κυρά σου νὰ πιάσουμε κάμαρα, νὰ πάς νὰ ἐργαστεῖς σὲ ζαχαροπλαστεῖο, νὰ καθαρίζεις φρούτα;

— Ναί...

Σὲ δέκα μέρες ἔπιασε κάμαρα κ’ ἔφυγα ἀπὸ τὴν κυρά μου κομιφά. “Οταν κουβάλησα τὸ μπανόλο μου καὶ μιτήκα μέσα, ἀρχισα τὰ κλίματα.... Τρεῖς μέρες καὶ τρεῖς νύχτες θυμόμοιν τὲς συμβούλες τῆς μάνας μου καὶ τὸν ἔσπρωγχα.... Μὲν ὑστερούτερα δῆμος, σὲ φωτάω, πέτσ μου, εἰώς ἔχησα; “Ολό τραγούδιον! Συγύρθα, ἔπλενα, μαγέρενη καὶ τὸν περίμενα νὰ γινάσει ἀπὸ τὴν δουλειά. Άλλὰ δὲν τὸν βάρωνα σὲ τίτοτα, ἐγὼ πλήρωτα τὸ νοῖκο, ἐγὼ ξέδενα δῆλο ἀπὸ τὸν κρήματα μου. “Εὖζη μῆνες πέρασα ἔτοι εἰνχάριστα. Σὲ νὰ εἶχα διορία! Απιένω στοὺς ξένη μῆνες ἔνα ποὺ, μάλις εἶχε φύγει, ἀκούω τὴν πόρτα διγνατὸν ντάπλ ντούν, καὶ κάτι στριγκλές καὶ βρισιές μαζὲν «Ανοιξε μωρή!» θὰ στὸν πῶ ὅμιος καμπιὰ ἄλλη ὧδα κορακίστικα γιατὶ νιφέπομαι τώρα. ‘Ανοιγώ

καὶ πρὸν προφτάσω νὰ καταλάβω, μιὰ μισόγυρια μὲ πιάνει ἀπ’ τὰ μαλλιὰ καὶ μὲ τὶς μπουνιές μὲ σακατέθει: Ποιὰ εἶσαι καλέ, τὶ ζητᾶς ἀπὸ μένα, τὴν φωτάω;

— Μοῦ πῆρες τὸ γιο μου, τὸ καμάρι μου!

Καὶ πάλι ἄλλες βρισιές, χειρότερες. Κατάφερα νὰ βγει ἔξω καὶ κλειδώνω τὴν κάμαρά μου καὶ τὸν περίμενα. Τὸ πρωτόπρωτο σηκώνομαι καὶ πάω στὸ μαγαζὶ του. Τ’ ἀφεντικό του μ’ ἔδιωξε. Πάω τότε κατ’ εὐθεῖαν στὸ σπίτι του. «Οι, τι βρέξεις δὲς κατεβάσεις» συλλογίζομενα στὸ δρόμο. Σὰν τὶς λάμιες παρουσιάστηκαν νὰ μὲ πνίξουν οἱ ἀδερφές του ἄμα μὲ εἰδαν. Άλλὰ νάτος κ’ ἔρχεται.

— Τὶ εἰν’ αὐτὰ ποὺ παθαίνω; τὸν φωτάω.

— Τὶ παθαίνεις; Έγώ τράβηξα κλῆρο. Θὰ πάω τὴ Δευτέρα στρατιώτης. Έσύ διορφαδούροφα θὰ γυρίσεις στὴν πατρίδα σου.

— Καὶ τὰ λεφτά σου; φώτησε μ’ ἐνδιαφέροντα καμαριέρα καὶ μὲ φωνὴ ἀλλαγμένη ἀπὸ τὴ συγκίνηση.

— Νὰ εἴταιν καὶ ἄλλα! Εφτά χιλιάδες. “Οταν μ’ ἀφησε, μ’ ἐκατονταράφντα δραχμές βρισκόμουνα.

— Σκύλα!

— Τὶ τὰ θέλεις; τὸν πόνεσα καὶ τοῦ γράφω στὴ Λάρισσα ποὺ εἶναι στρατιώτης. Τοῦ στέλνω καὶ λίγο χαρτζελίκι..

Τὴν ἔξετασε τότε ἡ καμαριέρα ἀπὸ τὸ κεφάλι μὲ τὰ μαῆρα κατασὰρὰ μαλλιὰ ὡς τὰ πόδια ποὺ ἔσεργε κ’ ἡ καρδιά της μέσα φτερούγισε....

Συχνὰ λοιπὸν ὑστερόποτον ἔτη τὴν ἐκμυστήρεψη ἔβαζε ἡ μαγείρισσα τὴν καμαριέρα καὶ τοῦ ἔγραφε. Σπάνια λάβαινε ἀπάντησή του. Στὸ τελευταῖο του γράμμα, λιγότιο, ἔγραφε κατὰ λέξη: «Τώρα μὴ φωτᾶς τὰ χάλια μου καὶ τὴν ἀπενταφία μου. Τὴ νύχτα ἀπὸ τὴν ἔννοια ξαγχυτνάω καὶ κάνω συντροφιὰ μὲ τὰ ποντίκια».

Τὸ ίδιο βράδυ ιλείστηκαν στὴν κάμαρά τους καὶ ὑπαγόρευε ἡ μαγείρισσα ἀργά-ἀργά σημύγοντας τὰ φρύδια κι ἀναστενάζοντας. «Αν ἔσυ κάνεις συντροφιὰ μὲ τὰ ποντίκια, ἐγὼ τὶ νὰ πῶ; Μαγερεύω γιὰ ἔννεα ἀτομα, πλένω μὲν τνούγια κατασφόλες, κι ὅλο δρῦνη μπροστὰ στὸ τζάκι καὶ στὸ νεροχύτη σὲ συλλογίζομαι, σὲ συλλογίζομαι, κάνοντας συντροφιὰ μὲ τὰ πάτα». Δὲ μιλήσανε ἔπειτα καθόλου κι ἀφοῦ γδυθήκανε, πρὸι πέσοντα στὸ κρεβάτι, φώτησε ἡ καμαριέρισσα σιγά καὶ δειλά, δπως φωτάνε τὸ γιατρὸ σὲ μὰ σοφαρὴ ἀρρώστεια.

— Μὰ θὰ σὲ πάρει;

“Η ἄλλη στάθμης. Κι ἀφοῦ γιὰ λίγο σκέφτηκε, σήκωσε τὸ βλέμμα της καὶ τὸ χέρι της πρὸς τὸ οὐρανό. Άπο κεῖ περίμενε κ’ ἡ ίδια προστασία καὶ ἀπάντηση.

Η ΑΡΡΑΒΩΝΙΑΣΜΕΝΗ

‘Η μικρὴ καμαρίέρα τῶν δεκάξη χρονῶν εἶχε συζήτηση τὸ μεσημέρι, τὴν ὥρα τοῦ φαγιοῦ, μὲ τὴν νεοφερμένη μαγειρίσσα τῶν εἰκοσιδύο χρονῶν. ‘Η προιηγούμενη τῆς εἶχε μάθει πολλὰ πολλά... Τὴν ἔξεταζε λοιπὸν καὶ τούτη καὶ τῆς φαινότανε κουτὴ καὶ ἀγαθὴ, καὶ ἀπ’ αὐτὴ δῆμος κάτι θὰ εἶχε γὰ μάθει.

Αλλὰ ή Κούλα, ή νέα μαγείρισσα, είχε τό λογισμό της στήν παλιά της κυρία και της τόλεγε της καιμαριέρας κάθε φορά ποι ἔτοιωγαν:

— "Αν καὶ παράξενη, νευρικὴ ἡ κυρία μου, μ' ἀγαποῦσε ὅμως. Μὲ λέγανε στὴν πατρίδα μου Κυριακούλα ἀλλὰ ἔκεινη μ' ἔβγαλε ἀπάνω στὶς βαριὲς δουλειὲς Κούλα. «Κοιράγιο Κούλα, μπριθό Κούλα!» καὶ μοῦμενε Κούλα.

“Οταν τελείωνε τὸ φαῖ τῆς ἡ Κούλα ἔκανε τὸ σταυρό της, ἀναστέναζε ἀπὸ εὐγνωμοσύνης, δίπλωνε τὴν πετούτα της καὶ σέργοντας τὰ πύδια της ἀπὸ κούρασης καὶ κάτι ἔννοιες δικές της, πήγαινε στὸ νεροχύτην' ἀρχίσει τὰ πάτα της. Κι ὅταν τ' ἀπόγεμα τελείωντες τὶς δουλιείς, νὰ διαβάσει δὲν ἦξαιρε οὕτε νὰ φάψει. ἔφερον στὸ νοῦ της πάλι τὴν πρώτη της κυρία μὲ τοὺς δυὸ σκύλους ποὺ εἶχε, τὸ Μπούμπη καὶ τὴ Λούλα, κ' ἔλεγε στὴν καμαριέρτσα σὺ νὰ ἔξακολουθοῖσε μιὰ συζήτηση ποὺ εἶχαν διακόψει:

— Είχαν φέρει άπ' τὸ Ποιόσι καὶ χαρίστη στήγη κυρία μου τὸν Μπούμπη. Τὸν κλένειμε δόλο μέσα γιὰ νὰ μὴν ἔποπτίστε καὶ τὸν χάσουμε. Απ' τὴν πολλὴν ακλεισούρα κατάντησε καὶ αὐτὸς δόλο νὰ γνωτάζει καὶ νὰ κοιμᾶται στὸν καναπέ! Μιὰ μέρα δύωρες βρίσκεται τὴν ἔξωτορα ἀνοιχτῇ, βγαίνει ἔξο καὶ τόνε χάσαμε... Εἰδοποιήσεις ή κυρία μου τὴν ἀστυνομία, τὸ γράφει στὶς ἐφιμερογίδες ἀμέσως, ἀλλ' αὐτὸς δ πονηρὸς σὲ διὸ μέρες ηρθεις κ' ἐκλαγε κάτω ἀπ' τὰ παράθυρα τοῦ σπιτιοῦ. Τὸν ἄκουσσα καὶ τρέχω καὶ τ' ἀνοίγω. Τὸν ἀκολούθουσε μιὰ σκυλίτσα μαίρη δπως αὐτός. Τρέχει, λαζανιάζει καὶ ανεβαίνει τὶς σκάλες ἵσα στήγη κάμαρα τῆς κυρίας. Απὸ πίσω ή σκυλίτσα. Τάχασε ή κυρία ἀμα τὸν εἶδε καὶ ἔτοι χαρούμενο. «Μπούμπη, ποῦ είσουνα;» τὸν ωντάσει, «καὶ τ' ἀλλο τὶ σκυλί εἰν' αὐτό;». Τὸ ἔξεταζει... Εἴτανε θηλυκό. «Βρέ Μπούμπη, νίψη μοῦ ἔφερες;».

Τρελλάθηκε στὰ γέλια ἡ καμαριερίτσα:

— "Αχ, τί ώραια, τί ώραια! πές κι ἄλλα
Κούλα!

= Ti và tôi : Ngà añaí

Καὶ μιὰ νύχτα στὸ κρεββάτι, τους πασμένες
είπε ἡ Κούλα στὴν καμαριέρα ποὺν σβήσοιν
τὸ φῶς.

— Εἶναι ἀρρεβωνιασμένη.

— Suprême

— Nai, μ' ἔναν οὐδεινάκο.

— Ποῦ τὸν γνώρισες; Λέγε, λέγε!

— Στάσοι ντέ ! Θὰ σοῦ πῶ...Τόνε γνώρισα στὸ δρόμο, μόνη μου. Ἡ κυρία μου ἔφευγε ὅλο τ' ἀπόγεμα. Πήγαινε περιπατο, στὸν κινηματογράφο, στὰ ἐμπορικά, στὶς φίλες της. Μόλις ἔφευγε μ' ἔπιανε μὲν κυύρασθ!.. ἀγίνα τὰ πιάτα νὰ στραγγίζουν στὸν νεφοχύτη κ· ἔβγαινα στὸ παράθυρο. Βλέπεις ἐκεὶ τέσσερα χρόνια εἰλιονικά μόνη, συγγίζει ἔξη κάμαρες, τὸ φαῖ, τὴν πλίση καὶ δίες τὶς ἄλλες δουλειές. Δὲ μ' ἔννοιαζον αὐτά, δοσ ποὺ δὲν είχα κανένα νὰ μιλήσω. Στὸ τραπέζι ποὺ σέρβιζα ἔκανα νὰ πῶ τίποτα, «μηλὸν ἔχεις ἐδῶ τὸ νοῦ σου» μούλεγε ἡ κυρία μου. «στὴ δοιλειά σοι ! Νῦ βίστες γερού στὴν πατέρα μου διδευτῶν.

νὰ μάζεις τρέπεις καὶ πολημένης πολιτείας, νὰ κρίσεις ψωμί διπάς χρειάζεται, νὰ σηκωνιάς τὰ λεφτά μένα πιάτα καὶ νὰ βάζεις καθαρό». Ἔπειτα λοιπόν νὰ στέκουμε δριθή, σοβαρή, καὶ ν' ἀκούωμενά τ' ἀστεῖα ποιὸν ἔλεγε δικιώσις, κάνοντας τὴν καυφήν. «Ἐνα πατόγεμα, ποιὸν ἔφενε τάλι ή κινδιά μου, εἴμουνα σὰ λυπημένη, σὲ στεναχωρημένη, σὰν ἀνήντασση, χωρὶς αλτία. Μοῦ ὄρχότανε νὰ βάλλω φονές καὶ νὰ τραβήνω τὰ μαλλιά μου. Ἀφήνω τις δοντικείς στήνη μπάντη, πλένοντας, συγγρίζομαι καὶ βγαίνω στὸ παραύδην. Κάθησα ὅς μια ὥρα ἔτοι κι ἔβλεπα. Ἐγεῖ ποὺ κοίταξα βλέπω ἕνιο νέο χωρὶς συκκάκια καὶ μὲ τὰ μανίκια τοῦ πυκνάμισον ἀναπτυχθείνα νάρχεται ἀπὸ μακριά. Κρατοῦσε στόνια κέρο τοσίς βρύσες τοῦ νεροῦ μπροϊτζίνες καὶ τροῖς ἀπ' τ' ἄλλο. Σὰν περνοῦσε κάτω ἀπ' τὸ παραύδηνό μου τὸν κοίταξα καὶ μὲ κούταξ. Προχώρησε δύμως κι ὅταν εἰταρε νὰ στρίψει στὸ στενό, ἡ φωνή μου βγῆκε μάνιη ἀπὸ τὸ στόμα καὶ φωνάζω:

— Ψίτ, ψίτ! Παλικάρι μὲ τὶς βρίσκε!

Κοντοτάμηρε, μὲ εῖδε καὶ νόμισε πῶς τὸν
κοροῦδενώ. Σταιτήσει σκεψιτικὸς καὶ ὑστερα
σιγὰ ἤρθε κοντά μοι.

— Mè ywo'zeis; noò závet.

— "Oyl... .

— Γιατί τότε θέλω γίγαντες;

— "Етот! Етот!"

Πισσάμε λοιπὸν κοιτέντα καὶ μοῦ εἰπε τὸ
μαγαζὶ ποὺ δούλευε, κάποι ἐκεῖ κοντά. Σὰν
ἔφυγε πῆγα στὴν κοιζίνα, τελείωσα τις δου-
λειές μου πούχα ἀλιμόσιες στὴ μέση, κι ὅταν κά-
θησα εἰμοντα ἔσκονταστη κι εὐχαριστημένη.
Τὴν ἄλλη μέρα ἀπὸ νυρὶς βγῆκα στὸ παρά-
θυρο. Δὲ φάνηκε.... Περινάνε μιά, δυό, τρεις,
τέσσερις μέρες, τίποτι!.... Ξεβούλων κ' ἐγώ
τὸ νεροχύτη καὶ χώνιο μιὰ πατασβοῦρα βαθειά,
βαθειά. Τὸν ἔσαναβουλώνω καὶ τρέχω στὴν
κυρία:

— Κυρία, ό νεροχύτιγς πλημμύρα, βιούλωσε!